

Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken

Consultatieverslag

1. Inleiding

Algemeen

Op het ontwerp van de Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken (hierna: het wetsvoorstel) heeft iedereen van 15 januari 2020 tot en met 16 februari 2020 een reactie kunnen geven via de website www.internetconsultatie.nl. Er zijn ongeveer 65 reacties ontvangen. Enkele respondenten hebben aangegeven dat hun reactie niet openbaar mag worden gemaakt. De openbare reacties kunnen worden ingezien via voornoemde website.

De reacties op de internetconsultatie zijn afkomstig van aanbieders, belangenorganisaties, gemeenten, juridische organisaties en particulieren. Naast de reacties op de internetconsultatie, zijn ook reacties ontvangen van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS), de Nederlandse vereniging voor rechtspraak, de Nationale ombudsman (hierna: NO) en de lokale ombudsmannen.¹ Op grond van hun wettelijke taken hebben het Adviescollege toetsing regeldruk en de Raad voor de rechtspraak (hierna: Rvdr) een advies uitgebracht. Het advies van de Rvdr is vastgesteld na overleg met de rechtbanken, de gerechtshoven en de Hoge Raad.²

Hieronder worden de ontvangen opmerkingen en adviezen per thema en op hoofdlijnen besproken en van een reactie voorzien. Een uitputtende bespreking van de ontvangen opmerkingen en adviezen is vanwege aantal en omvang van de ontvangen reacties niet mogelijk.

De belangrijkste onderdelen van het wetsvoorstel zijn:

1. Bij de verstrekking van een maatwerkvoorziening kan naast een tijdsduurbeschrijving ook een resultaatsbeschrijving (inclusief ondersteuningsplan) worden gehanteerd;
2. Bij de bestuursrechter wordt een eenvoudige procedure gecreëerd voor de afwikkeling van geschillen over de uitvoering van een maatwerkvoorziening, die wordt voorafgaan door een laagdrempelige en informele klachtprocedure.

De meeste reacties hadden betrekking op onderdeel 2. Het grootste deel van dit verslag heeft daarom ook betrekking op dat onderdeel.

Vervolg van de procedure

Het wetsvoorstel (inclusief de toelichting) is inmiddels aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State, is het mogelijk dat het wetsvoorstel en de toelichting worden gewijzigd. Daarna volgt indiening bij de Tweede Kamer. Zolang het wetsvoorstel niet is ingediend bij de Tweede Kamer, is het niet openbaar.

2. Opmerkingen en adviezen over het resultaatgericht beschikken en de overige onderdelen van het wetsvoorstel

Verordening: opmerkingen en adviezen

Een aantal respondenten wijst erop dat wetsvoorstel en toelichting niet eenduidig zijn over de bevoegdheid tot het vaststellen van – kort gezegd – de maatwerkvoorzieningen waarbij een tijdsduur- of resultaatbeschrijving wordt gehanteerd. Volgens het voorstel kan deze bevoegdheid wel, volgens de toelichting echter niet worden overgedragen aan het college. Een aantal

---

¹ De adviezen van de ABRvS en de NO zijn openbaar en te vinden op de websites van de deze organisaties.

² Artikel 2, tweede lid, onderdeel a, van het Instellingsbesluit Adviescollege toetsing regeldruk respectievelijk artikel 95, eerste lid, van Wet op de rechterlijke organisatie. Ook deze adviezen zijn openbaar en te vinden op de websites van de genoemde organisaties.

*Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken
Consultatieverslag ten behoeve van www.internetconsultatie.nl*

respondenten vindt overdracht van deze bevoegdheid overigens onwenselijk. Het betreft volgens hen namelijk een essentiële voorziening, en vaststelling van essentialia van gemeentelijke voorzieningen mag, blijkens een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB) niet worden overgedragen aan het college.³

Reactie

Naar aanleiding van de opmerkingen is in de toelichting verduidelijkt dat de bevoegdheid tot het vaststellen van de maatwerkvoorzieningen waarbij een tijdsduur- of resultaatbeschrijving wordt gehanteerd, mag worden overgedragen aan het college (op basis van artikel 156 van de Gemeentewet).

Daarbij zij overigens benadrukt dat de uitspraak van de CRvB gaat over het vaststellen van de hoogte van een persoonsgebonden budget (hierna: pgb) voor maatschappelijke ondersteuning. Het overdragen van de bevoegdheid tot het stellen van regels over tariefdifferentiatie (over de hoogte van het pgb) is strijdig geacht met de artikelen 2.1.3, tweede lid, onderdeel b, en 2.3.6, vierde lid, van de Wmo 2015.

Het overdragen van de bevoegdheid tot het vaststellen van – kort gezegd – de voorzieningen waarbij een tijdsduur- of resultaatbeschrijving wordt gehanteerd, heeft echter allereerst geen betrekking op het pgb, maar levert ten tweede ook geen strijd op met artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel a, van de Wmo 2015, omdat het niet gaat over de wijze waarop en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komt. De bevoegdheid tot het vaststellen van de maatwerkvoorzieningen waarbij een tijdsduur- of resultaatbeschrijving wordt gehanteerd, mag dus worden overgedragen aan het college.

Rol van de aanbieder in de besluitvorming over de maatwerkvoorziening: opmerkingen en adviezen

Veel reacties hebben betrekking op de rol van de aanbieder in de besluitvorming over de verstrekking van een tijdsduur- of resultaatgericht beschikte maatwerkvoorziening. Diverse gemeenten vinden dat een aanbieder pas in beeld zou moeten komen nadat de maatwerkvoorziening is verstrekt. Wordt de aanbieder eerder betrokken dan dat de behoefte aan ondersteuning door de gemeente is vastgesteld, dan ligt belangenverstremgeling op de loer. Een aanbieder heeft immers een ondernemersbelang en dat belang hoeft niet samen te vallen met het belang van de gemeente bij het verstrekken van ondersteuning. Sommige gemeenten stippen aan dat inbreng van een aanbieder bij de besluitvorming over bepaalde voorzieningen, waarvan de inhoud min of meer vaststaat, niet nodig is.

Verder is verzocht een aantal aspecten nader toe te lichten. Gevraagd wordt wat er gebeurt als cliënt en aanbieder het niet eens worden in de onderzoeksfase, of de aanbieder in de onderzoeksfase een adviseur is in de zin van artikel 3:9 van de Awb en of het voorstel bedoelt dat na de resultaatbeschikking een extra onderzoek wordt gedaan tussen aanbieder en cliënt over de invulling van het ondersteuningsplan.

Reactie

Op grond van het wetsvoorstel wordt in het onderzoek betrokken de wijze waarop de aanbieder rekening kan houden met de behoefte van de cliënt, tenzij de aanbieder door het college om een advies inzake de beslissing op een aanvraag wordt gevraagd of de cliënt een pgb wenst. Binnen de grenzen van de wet kunnen gemeenten deze betrokkenheid op eigen wijze invullen. Afhankelijk van die invulling, kan de aanbieder in de onderzoeksfase worden gezien als adviseur in de zin van de Awb. Het is de bedoeling dat ook de invulling van het ondersteuningsplan bij het onderzoek wordt betrokken (dit plan maakt immers deel uit van de resultaatbeschikking). Dit zal in de regel ertoe leiden dat eerst een gesprek met de gemeente plaatsvindt, om in kaart te brengen of en hoe de maatschappelijke ondersteuning vorm dient te krijgen, waarna vervolgens door de aanbieder en de cliënt in samenspraak besproken wordt hoe vorm te geven aan deze ondersteuning. Doordat de gemeente bepaalt welke vorm van ondersteuning geboden wordt, zal er geen belangenverstremgeling bij de aanbieder ontstaan. De gemeente bepaalt de omvang van het mandaat van de aanbieder, waarmee de aanbieder in staat wordt gesteld de ondersteuning in

---

³ CRvB 17 mei 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:1803.

samenspraak met de cliënt vorm te geven. Wanneer het evident is hoe de ondersteuning vorm dient te krijgen, kan het nuttig zijn als de aanbieder in een vroeg stadium betrokken wordt zodat de cliënt weet waar hij aan toe is.

Daarbij zij benadrukt dat de besluitvorming over het verstrekken van een maatwerkvoorziening de verantwoordelijkheid van de gemeente is. Het is daarom niet zo dat tussen cliënt en aanbieder overeenstemming hoeft te bestaan over het onderzoek, alvorens de gemeente de maatwerkvoorziening kan verstrekken. Wanneer die overeenstemming niet bereikt wordt, wordt dat in het verslag (in de zin van artikel 2.3.2, achtste lid, van de Wmo 2015) opgenomen. Uiteindelijk beslist het college. Wel kan het betrekken van de aanbieder in de voorbereidingsfase, leiden tot de verstrekking van met alle partijen goed afgestemde resultaatbeschikte maatwerkvoorziening (en ondersteuningsplan), ook indien de inbreng van de aanbieder slechts beperkt is. Hiermee kunnen problemen in de toekomst worden voorkomen.

Resultaatgericht beschikken en ondersteuningsplan: opmerkingen en adviezen

Onder meer de Rvdr vraagt zich af of het ondersteuningsplan voldoende tegemoetkomt aan het, in de rechtspraak van de CRvB ontwikkelde, vereiste dat sprake moet zijn van een voldoende geconcretiseerde aanspraak (is voor de cliënt duidelijk hoeveel tijd een activiteit kost en op hoeveel uren hij mag rekenen?).⁴

Verder wijzen respondenten erop dat het eenvoudig is om de voorziening huishoudelijke hulp via frequentie x activiteit in een ondersteuningsplan vast te leggen, maar dat dit ingewikkeld is bij voorzieningen als vervoer en begeleiding. Bij die voorzieningen wordt vaak niet via een vaststaande frequentie x activiteit naar het – in de beschikking genoemde – resultaat gewerkt. Een enkele gemeente wijst op de praktijk dat bij beschikkingen waarbij een tijdsduur wordt gehanteerd, ook een ondersteuningsplan wordt opgesteld. Deze gemeenten vragen zich af waarom het niet wordt voorgeschreven om ook bij beschikkingen waarbij een tijdsduur wordt gehanteerd, een ondersteuningsplan vast te stellen. Een ondersteuningsplan zou volgens deze gemeenten deel van de maatwerkvoorziening moeten zijn, ongeacht of bij die voorziening op resultaat of op tijd wordt beschikt.

Reactie

Met het wetsvoorstel wordt het mogelijk gemaakt om naast het beschikken in uren, ook een beschikking middels een te behalen resultaat vorm te geven. Daarbij is de ondersteuningsbehoefte van de cliënt leidend, waarbij de te bieden ondersteuning van goede kwaliteit moet zijn. Daarbij maakt het niet uit of deze ondersteuning in uren, dan wel in resultaat wordt uitgedrukt. Hoe lang een bepaalde handeling zou moeten duren zegt immers niet direct iets over het kwaliteitsniveau.

Indien het college besluit tot het afgeven van een resultaatgerichte maatwerkvoorziening, zal voor die maatwerkvoorziening een ondersteuningsplan opgesteld moeten worden. Wanneer een beschikking met een tijdsduurbeschrijving wordt afgegeven, is op basis van de uitspraak van de CRvB en vanuit het oogpunt van de beperking van administratieve- en bestuurlijke lasten een ondersteuningsplan niet verplicht. Uit een beschikking met tijdsduurbeschrijving blijkt voor de cliënt immers op welke ondersteuning hij aanspraak maakt; de rechtszekerheid voor cliënt is daarmee voldoende geborgd. Het staat gemeenten uiteraard vrij om ook in die gevallen te werken met een ondersteuningsplan.

Het ondersteuningsplan wordt door de aanbieder in samenspraak met de cliënt opgesteld. Dit ondersteuningsplan is vormvrij, en beschrijft hoe de ondersteuning wordt vormgegeven (frequentie x activiteit). Uit het ondersteuningsplan vloeien daarmee de aanspraken van de cliënt duidelijk voort. De cliënt weet daardoor welke activiteiten met welke frequentie worden verricht. Het ondersteuningsplan wordt bovendien opgesteld door (of in naam van) het college. Daarmee is voldoende geconcretiseerd hoe de ondersteuningsbehoefte van de cliënt invulling krijgt in overeenstemming met het rechtszekerheidsbeginsel. In een enkel uitzonderlijk geval, zoals bijvoorbeeld bij een vervoersvoorziening, kan het zijn dat het niet mogelijk is om de frequentie x

---

⁴ CRvB 16 oktober 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:3364.

Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken Consultatieverslag ten behoeve van www.internetconsultatie.nl

de activiteit te benoemen. In die gevallen zal het college zo expliciet mogelijk in de beschikking weergeven hoe de ondersteuning vorm krijgt.

Termijnen: opmerkingen en adviezen

Volgens gemeenten maakt de rol van de aanbieder bij de besluitvorming over de maatwerkvoorziening, het lastig om binnen de termijn van het onderzoek (6 weken) en de beslistermijn (2 weken) te blijven.⁵ Zij zien daarom graag dat deze termijnen worden uitgebreid.

Reactie

Zoals eerder opgemerkt, leidt het betrekken van de aanbieder in de onderzoeks- of adviesfase naar verwachting juist tot efficiëntere verstrekking van maatwerkvoorzieningen. Bovendien is voor de cliënt belangrijk om binnen een afzienbare tijd te weten op welke ondersteuning hij aanspraak kan maken. Het kabinet vindt de maximale onderzoeks- en beslistermijn voldoende ruim gesteld en voelt er daarom niet voor om deze te verlengen. Wel wordt dit onderwerp betrokken in de evaluatie van de wet.

Periodieke beoordeling: opmerkingen en adviezen

Gemeenten hebben over dit onderdeel diverse opmerkingen gemaakt. Gemeenten vragen de rol van de aanbieder nader toe te lichten gelet op de jurisprudentie van de CRvB. Volgens de CRvB dient het college de omvang van de huishoudelijke hulp zelf te bepalen en mag dit niet worden uitbesteed aan de aanbieder.⁶ Verder is niet duidelijk wat de omstandigheden zijn waaronder een nieuwe beschikking wordt genomen. Wanneer houdt de rol van de aanbieder op en is de gemeente aan zet? Met andere woorden: wanneer is de wijziging dusdanig dat de aanbieder niet meer het ondersteuningsplan wijzigt, maar de gemeente een nieuwe beschikking afgeeft? Ook vinden gemeenten dat de rol van de aanbieder bij de periodieke herbeoordeling belangenverstrengeling in de hand werkt op dezelfde wijze als bij de initiële besluitvorming over de maatwerkvoorziening.

Reactie

In de eerder aangehaalde uitspraak van de CRvB van 16 oktober 2019 is vastgesteld dat de aanspraak van een cliënt op ondersteuning (in casu: huishoudelijke ondersteuning) onvoldoende was geconcretiseerd. De CRvB heeft dit oordeel gebaseerd op het feit dat de gemeente in kwestie het vaststellen van de inzet van de huishoudelijke ondersteuning had uitbesteed aan de aanbieder en uit het bestreden besluit en uit het leveringsplan niet bleek op hoeveel uren per week huishoudelijke ondersteuning de cliënt aanspraak had. Deze werkwijze is door de CRvB strijdig geacht met het rechtszekerheidsbeginsel.

In de toekenningsbeschikking bij een resultaatbeschikte maatwerkvoorziening wordt in ieder geval vermeld het resultaat en de dienst waarop de cliënt aanspraak maakt. Bij de beschikking wordt een ondersteuningsplan verstrekt. In het ondersteuningsplan wordt - ter verwezenlijking van het resultaat - opgenomen de beschrijving van de uit te voeren activiteiten en de frequentie waarmee die activiteiten worden uitgevoerd. In beginsel worden resultaatgerichte beschikking en ondersteuningsplan vastgesteld door het college. Uit de - door de gemeente vastgestelde - resultaatgerichte beschikking en het ondersteuningsplan, wordt dus duidelijk op welke ondersteuning de cliënt aanspraak heeft. Hiermee wordt in lijn gehandeld met de uitspraak van de CRvB

Het ondersteuningsplan kan in mandaat door een aanbieder worden vastgesteld. Dit betekent dat het ondersteuningsplan dus altijd in naam en onder verantwoordelijkheid van het college verstrekt; er is dus (anders dan in de aangehaalde uitspraak van de CRvB) geen sprake van uitbesteding aan de aanbieder die vervolgens zelfstandig aanspraken op ondersteuning kan vaststellen. Bij mandatering zal het college instructies geven. Indien de aanbieder niet conform het mandaat handelt, kan de gemeente het mandaat te allen tijde intrekken (artikel 10:8 van de Algemene wet bestuursrecht; hierna: Awb). Ook kan het college besluiten niet meer met de desbetreffende

---

⁵ Artikel 2.3.2, eerste lid, respectievelijk artikel 2.3.5, tweede lid, van de Wmo 2015.

⁶ CRvB 16 oktober 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:3364.

aanbieder in zee te gaan. Doorgaans zullen hierover afspraken zijn gemaakt in de overeenkomst tussen de gemeente en de aanbieder.

Indien de ondersteuningsbehoefte van de cliënt verandert en deze een maatwerkvoorziening nodig heeft die een ander resultaat (en dienst) behelst, dan is daarvoor een nieuwe beschikking noodzakelijk. Het is in een dergelijk geval niet mogelijk om alleen het ondersteuningsplan van de eerdere resultaatbeschikking aan te passen, omdat juist een ander resultaat is beoogd.

Pgb: opmerkingen en adviezen

In de reacties zijn zorgen geuit over de rol van de aanbieder in de onderzoeks- dan wel adviesfase. Krachtens het stappenplan van de CRvB wordt immers eerst de hulpvraag in kaart gebracht, en pas in de laatste stap wordt bekeken welke financieringsvorm het meest passend is in de desbetreffende situatie.⁷ Dit kan een pgb zijn; het is dan onwenselijk en onnodig als de aanbieder reeds in de onderzoeks- dan wel adviesfase is betrokken. Wetsvoorstel en toelichting verschillen volgens de respondenten op dit punt. Het wetsvoorstel suggereert dat cliënten die een pgb wensen, met een aanbieder de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning bij tijdsduur- of resultaatbeschikte maatwerkvoorzieningen onderzoeken, terwijl de toelichting stelt dat de gemeente bij de keuze voor een pgb de aanbieder niet in de onderzoek- of aanvraagfase kan betrekken.

Verder lijkt het voorstel te suggereren dat ook bij een resultaatbeschikte maatwerkvoorziening die via een pgb wordt verstrekt, een ondersteuningsplan wordt opgesteld. Dit kan volgens de respondenten (waaronder de Rvdr) niet de bedoeling zijn omdat de budgethouder juist zelf in de ondersteuning gaat voorzien.

Ook worden zorgen geuit over het vaststellen van de hoogte van het pgb en de uitvoeringspraktijk. Respondenten schetsen daarbij de volgende achtergrond. Voor het in natura leveren van ondersteuning (diensten), sluit de aanbieder een contract (een arrangement) af met de gemeente. De aanbieder kan de kosten voor de diensten verdelen over meerdere cliënten in een lange periode (de aanbieder heeft sturingsmogelijkheid). Hierdoor is echter niet duidelijk wat het tarief voor een bepaalde dienst is en uit welke componenten dit tarief is opgebouwd. Het pgb is echter wel gebaseerd op de prijs voor ondersteuning in natura. Volgens de toelichting wordt een resultaatbeschikking in de vorm van een pgb, gebaseerd op de 'gemiddelde dienstverlening', daarbovenop wordt 'maatwerk' berekend. Een en ander leidt tot de volgende vragen.

- Is het voor de gemeente mogelijk om voor resultaatbeschikte ondersteuning een toereikend pgb te verstrekken?
- Hoe kan een budgethouder, gelet op de onduidelijke tariefopbouw, een toereikend uurtarief (mede gelet op de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag) vaststellen?
- Hoe kan de Sociale verzekeringsbank (hierna: SvB) uitbetalingen ten laste van het pgb doen als het uurtarief onduidelijk is?

Reactie. Tijdens het onderzoek, overeenkomstig artikel 2.3.3, zesde lid van de Wmo 2015, bespreekt het college met de cliënt (dan wel diens vertegenwoordiger) de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb. Indien de cliënt hiervoor kiest, betreft hij de dienst die tot de maatwerkvoorziening behoort, van derden. Met deze derden regelt de cliënt de invulling van de ondersteuning. De aanbieder zal dan ook niet in het onderzoek of de aanvraagfase betrokken hoeven te worden. Het is ook niet nodig een ondersteuningsplan op te stellen.

Bij het vaststellen van de hoogte van het pgb voor een cliënt dient dit pgb ook voor een resultaatbeschikte maatwerkvoorziening toereikend te zijn.⁸ Hoe deze tarieven worden vastgesteld is aan gemeenten, dit kan een afgeleide zijn van de gehanteerde tarieven voor zorg in natura, gebaseerd op de 'gemiddelde dienstverlening'. Daarbij geldt dat het te verstrekken budget toereikend is om de dienstverlening mee in te kopen, dit betekent dus dat maatwerk geleverd dient

---

⁷ CRvB 21 maart 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:819.

⁸ Artikel 2.1.2, tweede lid, onderdeel b, van de Wmo 2015.

te worden. Dat de hulpverlener in uren wordt uitbetaald, middels de systemen van de Svb hoeft geen belemmering te vormen, zolang het toegekende budget maar toereikend is.

Gemeentelijk kwaliteitsbeleid en openbaar maken toezichtinformatie: opmerkingen en adviezen

Een aantal gemeenten vindt dat de beschrijving van het gemeentelijk kwaliteitsbeleid, de evaluatie hiervan en de wijze waarop het toezicht wordt gehouden, niet moet worden opgenomen in de verordening maar in het beleidsplan.⁹ Dit past beter bij de gemeentelijke autonomie in het Wmo-domein. Ook verstoren de voorgestelde wettelijke verplichtingen de kostprijs- en tariefdiscussies met aanbieders.

Reactie

Het kabinet wil het toezicht op de Wmo 2015 verder en duurzaam versterken. Hiertoe zijn diverse acties ondernomen.¹⁰ Daarbij wordt rekening gehouden met de verantwoordelijkheidsverdeling tussen het Rijk en de gemeenten. De voorgestelde verankering van actieve openbaarmaking van toezichtrapportages vergt dat toezichthouders en colleges zorgvuldige afwegingen maken, wat de noodzaak versterkt van verdere professionalisering van het gemeentelijk kwaliteit- en toezichtbeleid. Hierbij past niet om dit beleid op te nemen in het beleidsplan. Het beleidsplan roept immers geen rechten en plichten in het leven, terwijl de verordening (een algemeen verbindend voorschrift) dit juist wel doet.

Van een (ongeoorloofde) verstoring van de kostprijs- en tariefdiscussie tussen gemeenten en aanbieder is dan ook geen sprake. Juist door openbaarmaking van gemeentelijk kwaliteits- en toezichtbeleid ontstaat een transparant speelveld tussen gemeenten en aanbieders.

Gevolgen voor de administratieve/bestuurlijke lasten: opmerkingen en adviezen

Gemeenten hebben hun zorgen kenbaar gemaakt over de verhoging van de bestuurlijke lasten die uit het wetsvoorstel mogelijkterwijs voortvloeien. Gewezen wordt op de verplichting een kwaliteitsbeleid op te zetten en informatie over het toezicht openbaar te maken. Gemeenten voorzien hierdoor extra druk op de formatie; vanwege het Rijk wordt compensatie verwacht voor de taakverzwaring.

Reactie

Als van de mogelijkheid gebruik wordt gemaakt om regels te stellen over de kwaliteit van voorzieningen en het openbaar maken van informatie over het toezicht op of de uitvoering van de Wmo 2015, zullen gemeenten nauw worden betrokken in de voorbereiding. Daarbij zullen ook de financiële gevolgen voor gemeenten in kaart worden gebracht.

3. Opmerkingen en adviezen over het vereenvoudigen van de geschilbeslechting

Algemeen

Op dit onderdeel van het wetsvoorstel is een groot aantal reacties ontvangen. De meeste van deze reacties zijn afkomstig van organisaties uit de wereld van de rechtspraak, gemeenten, zorgaanbieders en cliëntorganisaties. Verschillende organisaties zijn positief over (de doelstellingen van) het voorstel. Volgens de ABRvS vormt het voorstel vanuit rechtsbeschermingsperspectief een duidelijke verbetering. De Rvdr waardeert dat het kabinet met dit wetsvoorstel tegemoet wil komen aan in de rechtswetenschap, de rechtspraak en de rechtspraak geconstateerde lacunes in de rechtsbescherming in het sociaal domein. De NO merkt op dat het voorstel aansluit bij zijn visie op effectieve klachtbehandeling en ziet het als een groot pluspunt dat de gemeente verantwoordelijk wordt gesteld voor de behandeling van klachten over de uitvoering van de zorg of het behaalde resultaat. Cliëntorganisaties hebben waardering voor het streven om te zorgen voor een laagdrempelige klacht- en geschilbeslechting bij de gemeente.

Het commentaar op dit onderdeel van het wetsvoorstel ziet met name op de vormgeving van de klachten- en geschillenregeling en de financiële gevolgen en uitvoeringslasten van deze regeling voor gemeenten, aanbieders en de rechtspraak. Hieronder worden de reacties per thema en op

⁹ Artikel 2.1.2 van de Wmo 2015.

¹⁰ Kamerstukken II 2019/20, 31765, nr. 480.

Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken Consultatieverslag ten behoeve van www.internetconsultatie.nl

hoofdpijnen samengevat en van een korte reactie voorzien. Waar dit aan de orde is wordt tevens ingegaan op de wijzigingen die in het voorstel zijn aangebracht naar aanleiding van de verschillende reacties.

Vereenvoudiging van de geschilbeslechting: opmerkingen en adviezen

In het conceptvoorstel is voorgesteld om de bestaande procedure van bezwaar en beroep tegen besluiten te handhaven en voor geschillen over uitvoeringshandelingen een aparte procedure te introduceren. Verschillende respondenten vroegen zich af hoe deze keuze zich verhoudt tot de doelstelling van het wetsvoorstel om de geschilbeslechting voor de cliënt te vereenvoudigen. De gemaakte keuze roept ook vragen op over de samenloop tussen de bestaande procedures van bezwaar en beroep en de nieuw voorgestelde klacht- en beroepsprocedure. Zo vroegen enkele respondenten zich af of het in de praktijk wel altijd goed mogelijk is om de inhoud van de maatwerkvoorziening inclusief het ondersteuningsplan scherp te onderscheiden van de uitvoering daarvan.

Reactie

Uit de consultatiereacties is gebleken dat niet iedereen hetzelfde verstaat onder 'integrale geschilbeslechting'. Zo lijken sommige respondenten 'integrale geschilbeslechting' (impliciet) op te vatten als 'één allesomvattende procedure' ter beslechting van geschillen over de uitvoering van de Wmo 2015. Deze organisaties vragen zich af waarom in dit wetsvoorstel niet is gekozen voor het in elkaar schuiven van de bestaande bezwaar- en klachtprocedures bij het college en de aanbieder dan wel het vervangen van deze procedures door een geheel nieuwe (verzoekschrift)procedure. Naar aanleiding van deze vragen is de memorie van toelichting aangevuld met een beschouwing over het concept 'integrale geschilbeslechting' en de uitwerking daarvan in dit wetsvoorstel.

Klachtprocedure bij de gemeente: opmerkingen en adviezen

De voorgestelde klachtprocedure bij de gemeente riep gemengde reacties op. Verschillende cliëntenorganisaties spraken hun waardering uit voor de in het wetsvoorstel nagestreefde laagdrempelige klachtenprocedure, die volgens een van deze organisaties een einde kan maken aan de situatie dat gemeente en zorgaanbieder naar elkaar wijzen. Gemeenten daarentegen waren overwegend kritisch op de voorgestelde klachtprocedure bij de gemeente. Veel gemeenten spraken de vrees uit dat dit onderdeel van het wetsvoorstel een toename van de uitvoeringslasten en extra 'juridisering' tot gevolg zal hebben. Volgens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) gaan de meeste klachten over bejegening door de beroepskracht of de inhoud van de ondersteuning. Dit type klachten kan veel sneller worden opgelost door de aanbieder dan door de gemeente, die op grotere afstand staat van de inhoud van de ondersteuning en de beroepskracht niet kent. Bovendien hebben veel gemeenten op dit moment al de mogelijkheid van een lokale ombudsman of speciaal opgerichte onafhankelijke lokale geschillencommissie. Met deze bestaande voorzieningen hield het voorstel volgens de VNG onvoldoende rekening.

Reactie

Met de VNG is uitgebreid en constructief overleg gevoerd over de bedenkingen van de VNG over de voorgestelde klachtprocedure. Tijdens deze overleggen is gebleken dat het kabinet en de VNG veel gedeelde uitgangspunten hebben. Net als het kabinet, vindt de VNG het van belang dat een einde wordt gemaakt aan eventuele onduidelijkheden bij de cliënt over het loket waar hij zijn klacht kan indienen. Ook staat de VNG, net als het kabinet, een ontwikkeling voor waarbij de gemeente wat nadrukkelijker naar voren wordt geschoven als eerste aanspreekpunt van de burger bij klachten over de uitvoering van een maatwerkvoorziening door een aanbieder. Gemeenten zijn goed bekend met het afhandelen van klachten op een laagdrempelige manier overeenkomstig de kaders van de Awb en het programma 'Passend contact met de overheid'. Voor de VNG is echter van belang dat de bestaande klachtvoorzieningen zoals de lokale ombudsman, de lokale geschillencommissie of de klachtvoorziening bij de aanbieder, hierdoor niet naar de achtergrond verdwijnen. Deze voorzieningen fungeren immers naar tevredenheid. Tegen deze achtergrond is in overleg met de VNG een bepaling in het wetsvoorstel opgenomen die gemeenten verplicht in hun verordening vast te leggen op welke wijze een laagdrempelige klacht- en geschilbeslechting over de uitvoering van

Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken Consultatieverslag ten behoeve van www.internetconsultatie.nl

voorzieningen wordt geboden. Vanzelfsprekend komen deze alternatieve voorzieningen niet in de plaats van de in het wetsvoorstel opgenomen klachtprocedure.

De klachten- en geschillenregeling uit de Wkkgz als alternatief: opmerkingen en adviezen

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en GZZ & Valente benadrukken dat veel aanbieders naast maatschappelijke ondersteuning op basis van de Wmo 2015 ook zorg in de zin van de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz) leveren. Op de aanbieders die Zvw- of Wlz-zorg leveren, is de Wkkgz, en de daarin voorgeschreven klachtenregeling, van toepassing. Volgens deze aanbieders leidt het conceptvoorstel ertoe dat zij met verschillende klachtregelingen te maken krijgen. VGN en GGZ & Valente pleiten er daarom voor om de Wmo 2015 onder de werking van de Wkkgz te laten vallen. Ook voor cliënten zou dit voordelen bieden. Volgens VGN kunnen klachten namelijk 'domeinoverstijgend' zijn en over meerdere wetten tegelijk gaan (Wmo 2015, Jeugdwet, Zvw, Wlz, Wet zorg en dwang). GGZ & Valente wijzen er verder op dat cliënten bij overgang van de Wmo 2015 naar de Wlz op dit moment in een ander klachtenregime belanden.

Reactie

De vraag of de Wmo 2015 onder het toepassingsbereik van de Wkkgz zou moeten worden gebracht, is eerder aan de orde geweest naar aanleiding van de motie-Don.¹¹ Vervolgens is deze vraag op verschillende momenten zowel in de Eerste als Tweede Kamer aan de orde gesteld. Het kabinet heeft op 22 november 2018 een reactie uitgebracht op de motie.¹² Voor wat betreft de afhandeling van klachten luidde de slotsom van deze kabinetsreactie dat toepasselijkheid van de Wkkgz-klachtenprocedure op het Wmo-domein, mede gelet op de eerder gemaakte keuzen bij de decentralisaties in het sociaal domein, niet wenselijk is. In plaats daarvan wilde het kabinet een andere oplossingsrichting verkennen, te weten de in het advies-Scheltema bepleitte integrale afhandeling van klachten en geschillen over maatwerkvoorzieningen op basis van de Wmo 2015. Deze oplossingsrichting is daarom in het wetsvoorstel uitgewerkt.

Rol van de ombudsman: opmerkingen en adviezen

De voorgestelde klachtprocedure bij de gemeente roept bij enkele respondenten de vraag op wat het wetsvoorstel betekent voor de rol van de ombudsman bij het behandelen van klachten over (de uitvoering van) maatwerkvoorzieningen. Zij vroegen of cliënten die niet tevreden zijn over de wijze waarop de gemeente hun klacht over de uitvoering van een maatwerkvoorziening heeft afgehandeld, zich nog wel kunnen wenden tot de ombudsman. Bij de NO wekte een passage uit de toelichting bij het conceptvoorstel de indruk dat de voorgestelde klachtprocedure bij de gemeente de klachtbehandeling op grond van de Awb, waaronder de klachtprocedure bij de ombudsman, volledig beoogt te vervangen, zodat de rol van de ombudsman zou zijn uitgespeeld.

Reactie

Naar aanleiding van deze reacties zij benadrukt dat dit wetsvoorstel de huidige bevoegdheid van de ombudsman volledig respecteert. Onbedoeld heeft de toelichting bij het conceptvoorstel bij de NO de indruk gewekt dat de voorgestelde klacht- en beroepsprocedure volledig in de plaats komt van de in hoofdstuk 9 van de Awb geregelde (interne en externe) klachtprocedure. Teneinde dit misverstand recht te zetten, is de memorie van toelichting aangevuld met een beschouwing over de rol van de ombudsman in het Wmo-domein en de samenloop tussen de in de Awb geregelde (interne en externe) klachtprocedure en de klacht- en beroepsprocedure van het wetsvoorstel.

Aansprakelijkheid gemeente: opmerkingen en adviezen

De VNG en diverse gemeenten zijn geen voorstander van de regeling in het conceptvoorstel op grond waarvan de bestuursrechter het college, op verzoek van de cliënt, kan veroordelen tot vergoeding van schade die de cliënt lijdt of zal lijden als gevolg van een tekortkoming in de uitvoering van de maatwerkvoorziening, ook als deze tekortkoming is toe te schrijven aan het

---

¹¹ Kamerstukken I 2016/17, 32402, P.

¹² Kamerstukken I 2018/19, 32402, Y.

*Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken
Consultatieverslag ten behoeve van www.internetconsultatie.nl*

handelen van een (door de gemeente gecontracteerde) aanbieder. De VNG vroeg zich af waarom deze aansprakelijkheid niet bij de aanbieder zelf wordt gelegd.

Reactie

In reactie op deze opmerkingen wordt vooraf opgemerkt op dat het wetsvoorstel geen wijziging beoogt aan te brengen in de aansprakelijkheid van gemeenten of aanbieders. De vraag wie aansprakelijk is voor tekortkomingen in de uitvoering van een maatwerkvoorziening door een (door die gemeente gecontracteerde) aanbieder is een vraag die wordt beheerst door het (overheids)aansprakelijkheidsrecht. Op dit moment kan alleen de burgerlijke rechter over dit soort aansprakelijkheidskwesties oordelen. Het wetsvoorstel beoogt slechts een laagdrempelige rechtsingang bij de bestuursrechter te creëren om over dit soort aansprakelijkheidskwesties ook bij de bestuursrechter te kunnen procederen.

Daarbij neemt het wetsvoorstel als uitgangspunt dat de gemeente naar huidig overheidsaansprakelijkheidsrecht onder omstandigheden aansprakelijk is voor tekortkomingen in de uitvoering van een maatwerkvoorziening door een (door die gemeente gecontracteerde) aanbieder. Dit uitgangspunt is gebaseerd op het algemene uitgangspunt van de Wmo 2015 dat het gemeentebestuur zorg draagt voor de maatschappelijke ondersteuning en de kwaliteit en continuïteit van de voorzieningen (artikel 2.1.1 van de Wmo 2015).

Specifiek met betrekking tot maatwerkvoorzieningen, dient het college ervoor te zorgen dat een aan de cliënt verstrekte maatwerkvoorziening een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid en participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven (artikel 2.3.5, derde lid, van de Wmo 2015), of aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving (artikel 2.3.5, vierde lid, van de Wmo 2015). Bij het uitvoeren van deze wettelijke taken kan het college er weliswaar voor kiezen de levering van de tot een maatwerkvoorziening behorende diensten uit te besteden aan een aanbieder, maar het college blijft aanspreekbaar op het bereikte resultaat.¹³ In lijn met deze systematiek, beoogt het wetsvoorstel de cliënt een eenvoudig en laagdrempelig rechtsmiddel te bieden om het college bij de bestuursrechter aansprakelijk te stellen voor schade veroorzaakt door een tekortkoming in de uitvoering van een maatwerkvoorziening. Deze regeling past ook bij de overkoepelende doelstelling van het wetsvoorstel dat alle klachten en bezwaren van een cliënt over een maatwerkvoorziening aan de orde gesteld moeten kunnen worden bij één laagdrempelig 'geschilbeslechtsloket'.

Vormgeving van de procedure bij de bestuursrechter

Veel reacties op de klachten- en geschillenregeling uit het conceptvoorstel bevatten opmerkingen en adviezen over de vormgeving van de procedure bij de bestuursrechter. Hierna volgt een bespreking van de belangrijkste aanpassingen in het wetsvoorstel naar aanleiding van de ontvangen opmerkingen en adviezen.

Diverse respondenten merkten op dat het conceptvoorstel weliswaar beroep openstelt tegen de kennisgeving die volgt aan het einde van de klachtprocedure, maar niet tegen de weigering van het college een klacht in behandeling te nemen. Deze respondenten merkten op dat hierdoor een leemte in de rechtsbescherming dreigt te ontstaan. Door te weigeren een klacht in behandeling te nemen, kan het college immers de weg naar de bestuursrechter blokkeren. Naar aanleiding van dit commentaar is het wetsvoorstel aangepast, zodat niet alleen beroep kan worden ingesteld tegen de kennisgeving, maar ook tegen de weigering een klacht in behandeling te nemen.

Een respondent maakte een opmerking over de keuze in het conceptvoorstel om beroep tegen de kennisgeving alleen op te stellen voor de cliënt en de aanbieder. Volgens deze respondent was deze afwijking van artikel 1:2 van de Awb onvoldoende gemotiveerd. Naar aanleiding van dit

---

¹³ CRvB 24 december 2014, ECLI:NL:CRVB:2014:4409.

commentaar is het wetsvoorstel aangepast, zodat elke belanghebbende beroep in kan stellen tegen de kennisgeving.

Ook hadden verschillende respondenten opmerkingen en adviezen over de bepaling in het conceptvoorstel op grond waarvan geen beroep kan worden ingesteld tegen de kennisgeving, indien het belang van de klager kennelijk onvoldoende is. Deze respondenten wezen op de verschillende mogelijkheden die het bestuursprocesrecht nu al biedt om 'zinloos' procederen tegen te gaan. Naar aanleiding van dit commentaar is de desbetreffende bepaling uit het wetsvoorstel geschrapt.

Enkele respondenten maakten opmerkingen over de afbakening van de bevoegdheid van de bestuursrechter in het conceptvoorstel. Volgens deze respondenten blijkt slechts indirect uit het voorstel dat de bevoegdheid van de bestuursrechter beperkt is tot geschillen over een gestelde tekortkoming en dat geschillen over bejegeningklachten daarbuiten vallen. Ook plaatsten deze respondenten kanttekeningen bij de beschouwing in de toelichting bij het conceptvoorstel over de gedeeltelijke niet-ontvankelijkverklaring van beroepschriften die een combinatie van bejegeningklachten en klachten over een tekortkoming bevatten. Zij uitten onder meer de vrees dat de introductie van de figuur van de gedeeltelijke niet-ontvankelijkheidsverklaring ertoe zal leiden dat door betrokkenen in de rechtsgang onnodig energie gaat of moet worden besteed aan de vraag of iets over bejegening of over een tekortkoming gaat.

Naar aanleiding van deze reacties zijn het wetsvoorstel en de toelichting op verschillende punten aangepast. Om te beginnen is duidelijker geregeld dat het aan de bestuursrechter voorgelegde geschil betrekking heeft op een gestelde tekortkoming in de uitvoering van een maatwerkvoorziening. Dit geschil kan via het beroep tegen de kennisgeving aan de bestuursrechter worden voorgelegd. In het verlengde daarvan is ook verduidelijkt dat de voorprocedure – de klachtprocedure bij het college – eveneens op klachten over tekortkomingen in de uitvoering van de maatwerkvoorziening door de aanbieder ziet. In de memorie van toelichting wordt uitgelegd dat daarnaast de weg naar de ombudsman geopend blijft. De beschouwing in de toelichting over de gedeeltelijke niet-ontvankelijkverklaring is geschrapt.

Tot slot vroegen twee respondenten zich af waarom het conceptvoorstel, in lijn met titel 8.4 Awb, niet voorziet in de mogelijkheid van een zelfstandig verzoek om schadevergoeding wegens een tekortkoming in de uitvoering van een maatwerkvoorziening. Deze reacties hebben niet tot een wijziging van het wetsvoorstel geleid. Zoals in de toelichting bij het conceptvoorstel al werd uitgelegd, moet worden voorkomen dat juridisering optreedt in de fase van de informele en laagdrempelige klachtprocedure, doordat klaagschriften in deze fase worden gecombineerd met, of gevolgd door zelfstandige verzoeken aan het college om schadevergoeding.

Beoordeling door de bestuursrechter: opmerkingen en adviezen

Verschiedende respondenten vragen zich af hoe de bestuursrechter zal gaan beoordelen of sprake is van een 'tekortkoming'. Een respondent vraagt zich af aan de hand van welke maatstaven de bestuursrechter een gestelde tekortkoming moet beoordelen, nu het resultaatgericht indiceren zich uitstrekt over alle maatwerkvoorzieningen. Deze respondent verwacht dat het voor de bestuursrechter lastig zal zijn om de kwaliteit van de uitvoering de begeleiding van cliënten te beoordelen aan de hand van objectieve maatstaven. Een andere respondent vroeg zich af hoe de in het conceptvoorstel geregelde toetsing 'naar nu' (ex nunc) zich verhoudt tot de mogelijkheid tot het verkrijgen van schadevergoeding. Als de uitvoering van de maatwerkvoorziening na de kennisgeving op peil is gebracht en geen tekortkoming meer vertoont, kan de betrokkene dan nog vergoeding van schade vorderen die is geleden gedurende de periode dat nog wél sprake was van een tekortkoming in de uitvoering van de maatwerkvoorziening?

Reactie

Naar aanleiding van de ontvangen opmerkingen en adviezen is voor een licht gewijzigde invulling van het begrip 'tekortkoming' gekozen. Dit heeft ook geleid tot aanpassingen in de toelichting. In de gewijzigde toelichting wordt uitgelegd wanneer sprake is van een tekortkoming. Hiervan is in

twee gevallen sprake. Ten eerste als de aanbieder in strijd handelt met (de beschikking inzake) de maatwerkvoorziening. Afhankelijk van de gemeentelijke verordening, kan een resultaatsbeschrijving en bijbehorend ondersteuningsplan dan wel een tijdsduuromschrijving, onderdeel zijn van deze beschikking. Ten tweede is sprake van een tekortkoming als de aanbieder in strijd handelt met de aan de voorziening gestelde kwaliteitseisen.

Ook als het beroep tegen de kennisgeving ongegrond wordt verklaard, omdat zich na de kennisgeving nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan, of nieuw beleid is bekendgemaakt, waardoor (vanaf een bepaald moment) niet langer sprake is van een tekortkoming in de uitvoering van de maatwerkvoorziening, kan de cliënt nog steeds recht hebben op schadevergoeding. De grondslag voor toekenning van schadevergoeding is immers niet de vernietiging van de kennisgeving, maar een door de bestuursrechter geconstateerde tekortkoming in de uitvoering van de maatwerkvoorziening. Ook op dit punt is de toelichting aangepast.

Uitspraak van de bestuursrechter: opmerkingen en adviezen

Een respondent vraagt aandacht voor de uitspraakbevoegdheden van de bestuursrechter in de nieuw voorgestelde klacht- en beroepsprocedure. Volgens deze respondent heeft de burger weinig baat bij de vernietiging van de kennisgeving op de klacht en is een bevoegdheid tot het vernietigen van een rechtshandeling die is verricht door een zorgaanbieder noodzakelijk.

Reactie

Met de vernietiging op de kennisgeving komt rechtens vast te staan dat sprake is van een tekortkoming in de uitvoering van de maatwerkvoorziening, of althans dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd waarom (al dan niet) sprake is van een tekortkoming dan wel dat het college geen zorgvuldig onderzoek heeft gedaan naar de vraag of sprake is van een tekortkoming. Aangenomen mag worden dat indien als gevolg van een bestuursrechtelijke procedure komt vast te staan dat sprake is van een tekortkoming, het bestuur in overleg zal treden met de aanbieder teneinde deze tekortkoming te verhelpen. Anders dan de respondent, ziet het kabinet daarom weinig heil in het creëren van een uitspraakbevoegdheid voor de bestuursrechter om een privaatrechtelijke rechtshandeling van de aanbieder te vernietigen. Het creëren van een dergelijke bevoegdheid zou de in de Wmo 2015 verankerde verantwoordelijkheidsverdeling tussen het college en de aanbieder vertroebelen.

Uitgangspunt van de Wmo 2015 is dat het college verantwoordelijk is voor het leveren van een maatwerkvoorziening die een passende bijdrage levert aan het compenseren van de beperkingen van de cliënt (artikel 2.3.5, derde en vierde lid, Wmo 2015). Dat het college de uitvoering van deze publieke taak uitbesteedt aan een aanbieder, doet hier niets aan af. Het college blijft aanspreekbaar op het resultaat. Daarnaast heeft de aanbieder een eigen verantwoordelijkheid voor het leveren van een voorziening die van goede kwaliteit is (artikel 3.1 van de Wmo 2015). De aanbieder werkt echter in opdracht en is dus in de eerste plaats jegens het college aanspreekbaar op de naleving van deze verplichting. Indien blijkt dat er sprake is van een tekortkoming, ligt het dan ook op de weg van het college, als de opdrachtgever van de aanbieder, om de aanbieder daarop aan te spreken. Mocht dit niet tot het gewenste resultaat leiden, kan het college er in het uiterste geval voor kiezen om de maatwerkvoorziening te laten leveren door een andere aanbieder. In verband met deze verantwoordelijkheden van het college, is het niet wenselijk dat, indien in de procedure voor de bestuursrechter komt vast te staan dat sprake is van een tekortkoming, de uitspraak van de bestuursrechter zich (mede) richt tot de aanbieder. Het ongedaan maken van een tekortkoming behoort immers tot de verantwoordelijkheid van het college, die als opdrachtgever van de aanbieder erop moet toezien dat de cliënt een maatwerkvoorziening krijgt geleverd die daadwerkelijk een passende bijdrage levert aan het compenseren van de beperkingen van de cliënt. De uitspraakbevoegdheden van de bestuursrechter dienen zich daarom alleen tot het college te richten en niet ook tot de opdrachtnemer van het college (de aanbieder).

Uitvoeringslasten voor gemeenten: opmerkingen en adviezen

*Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken
Consultatieverslag ten behoeve van www.internetconsultatie.nl*

Met name door de VNG en de gemeenten wordt aandacht gevraagd voor de uitvoeringslasten van de nieuw voorgestelde klacht- en beroepsprocedure. Daarbij vrezen de VNG en gemeenten dat deze nieuwe procedure voor extra 'juridisering' zal zorgen.

Reactie

Naar aanleiding van deze opmerkingen is de toelichting op de uitvoeringslasten van het voorstel aangevuld met een korte uiteenzetting van de redenen waarom dit voorstel niet tot een substantiële verzwaring van de gemeentelijke uitvoeringslasten zal leiden.

Gevolgen voor de rechtspraak: opmerkingen en adviezen

De Rvdr sprak in haar advies de verwachting uit dat het aantal beroepszaken bij de rechtbanken als gevolg van de voorgestelde klacht- en beroepsprocedure aanzienlijk toeneemt. Ook verwachtte de Rvdr dat het aantal zaken in hoger beroep zal toenemen. De Rvdr verwachtte deze stijging van het aantal zaken in eerste aanleg en hoger beroep, omdat het resultaatgericht beschikken een nieuwe manier van beschikken is die, zeker in de beginperiode, tot meer conflicten tussen burgers en gemeenten zal leiden. In de tweede plaats verwachtte de Rvdr extra procedures in verband met de uitvoering van maatwerkvoorzieningen, vanwege de nieuwe procedure die het wetsvoorstel biedt om die uitvoering aan de orde te stellen. Ook schatte de Rvdr in dat het voorstel leidt tot een toename van de gemiddelde behandeltijd van de zaken in eerste aanleg. Daarbij nam de Rvdr onder meer in aanmerking dat vanwege de ruime termijn die in het conceptvoorstel werd gesteld aan het indienen van een klacht, er geruime tijd verstreken kan zijn voordat de rechter de klacht beoordeelt, hetgeen de feitenvaststelling kan compliceren. In hoger beroep verwachtte de Rvdr een tijdelijke toename van de behandeltijd.

Reactie

Naar aanleiding van het advies van de Rvdr is de termijn voor het indienen van een klacht gewijzigd. In het conceptvoorstel was bepaald dat een klacht kan worden ingediend gedurende de looptijd van de maatwerkvoorziening en tot uiterlijk zes weken daarna. In het wetsvoorstel is, in lijn met het advies van de Rvdr, opgenomen dat een klacht zo snel mogelijk wordt ingediend, maar uiterlijk zes weken na afloop van de voorziening. Dat geeft het college en de bestuursrechter een handvat om klachten die onredelijk laat zijn ingediend niet meer te behandelen zoals bijvoorbeeld ook is bepaald in artikel 6:12, vierde lid, van de Awb.